

Energiemanagement Actieplan 2021

1 Inleiding

Koopmans stelt zich ten doel een vooraanstaande, ontwikkelende en innovatieve bouwer te zijn. Hierbij richt Koopmans zich op woningbouw als ook de utiliteitsbouw. Koopmans wil proactief zijn op het gebied van productontwikkeling en innovatieve productiemethoden. Vanuit de verantwoordelijkheid van ontwikkelende bouwer voor de kwaliteit van het gebouwde is duurzame kwaliteit, ook in de exploitatiefase, de leidraad. Goede gebiedsontwikkeling en projectontwikkeling moet resulteren in gebieden en gebouwen waar mensen het aangenaam vinden om te wonen, te werken en te recreëren.

In het beleid van Koopmans wordt aandacht gegeven aan het aspect duurzaamheid. Dit betekent voor Koopmans dat er een gezond evenwicht moet zijn tussen ecologische, economische en sociale factoren. Oftewel een balans tussen mens (people), omgeving (planet) en economie (profit).

Concrete acties zijn naast het behoud van het ISO 9001:2015 certificaat ook het behouden van het Veiligheid Certificaat Aannemers (VCA**), het behouden van de Veiligheidsladder trede 3, het behouden van de ISO 14001:2015 (milieu) en het behoud van het certificaat van de Nationale CO₂ Prestatieladder Niveau 3. Bij deze onderwerpen komen de aspecten van de drie duurzaamheidsdomeinen people, planet en profit terug.

1.1 People

Eén doelstelling in het beleid van Koopmans Bouwgroep is het zo goed mogelijk waarborgen van de veiligheid en gezondheid van onze medewerkers, tijdelijke medewerkers en derden, zowel op onze bouwplaatsen als in de kantoren. Er is een inventarisatie en evaluatie van de in ons bedrijf voorkomende gevaren gemaakt en van daaruit zijn procedures en maatregelen ontwikkeld ter voorkoming van letsel en schade. Dit VGM-beleid wordt regelmatig geactualiseerd.

Ongevallen kunnen worden beperkt door goed management en een actieve betrokkenheid van allen. Hierin worden essentiële onderdelen als instructie, overleg en toezicht in verweven, zodat het wordt beschouwd als een prioriteit in onze bedrijfsvoering.

Een belangrijk deel van de CO₂ Prestatieladder ten behoeve van het milieu is bewustwording omtrent de huidige problematiek. Hiervoor wordt niet alleen intern, maar ook extern gecommuniceerd over de resultaten en de te nemen maatregelen.

1.2 Planet

Het op lange termijn leefbaar houden van de aarde is een hoger doel. Daar is de CO₂ reductie en het voorkomen van milieu-incidenten maar een beperkt onderdeel van. Echter door deze onderwerpen concreet te maken en hier bewust mee om te gaan betekent dat Koopmans de complexe milieuproblematiek positief kan beïnvloeden.

1.3 Profit

Door terugkoppeling van ervaringen en het analyseren van gegevens streeft Koopmans naar een voortdurende verbetering. Wij streven constant naar een optimaal arbeidsklimaat met het terugdringen van zowel ziekteverzuim, ongevallen, milieu-incidenten en CO₂ uitstoot. Uitwerking van een en ander gebeurt middels diverse verslagen en plannen van aanpak. Hieruit is te stellen dat bewustere keuzes kunnen leiden tot een beter beheer.

2 Normatieve verwijzingen

Het Energie Management Actieplan is opgebouwd conform de eisen vanuit het handboek 3.1 CO₂ Prestatieladder en de hierbij horende eisen uit ISO 50001. De internationale norm ISO 50001 bestaat uit eisen met gebruiksrichtlijnen voor energie- en managementsystemen.

Deze internationale norm is gebaseerd op het Plan – Do – Check – Act-systeem (PDCA) voor continue verbetering. Hiermee wordt energiemangement geïntegreerd in de dagelijkse processen van de organisatie. Met betrekking tot energiemangement kan de PDCA-benadering als volgt worden weergegeven:

- Plan: voer een energiebeoordeling uit en stel een referentie vast, evenals prestatie-indicatoren voor energie (EnPI's), doelstellingen, taakstellingen en actieplannen die nodig zijn om resultaten te behalen waarmee de energieprestaties worden verbeterd overeenkomstig het energiebeleid van de organisatie;
- Do: implementeer de actieplannen voor energiemangement;
- Check: het monitoren en meten van processen en essentiële kenmerken van bewerkingen die de energieprestaties bepalen ten opzichte van het energiebeleid en de energiedoelstellingen, alsmede het rapporteren van de resultaten;
- Act: maatregelen treffen voor continue verbetering van de energieprestaties en het Energie Management Systeem.

3 Reductiedoelstellingen

3.1 Algemeen

In dit Energie Management Actieplan wordt beschreven welke maatregelen Koopmans heeft genomen om haar doelstelling te bereiken en waar Koopmans op dit moment staat ten opzichte van het basisjaar.

Koopmans positioneert zich als 'volger'

In de TBI-organisatie zijn Mobilis | TBI en CroonWolter&Dros | TBI de koplopers op het gebied van CO₂-uitstootreductie. De ervaring en best practices van deze organisaties kan Koopmans in haar voordeel gebruiken.

3.2 Aandachtsgebieden

Koopmans Bouwgroep heeft de onderstaande aandachtsgebieden gedefinieerd (op basis van de energie en CO₂ inventarisatie 2015) waarvan wordt verwacht dat er verdere energie- en CO₂ reductie behaald kan worden.

- *Energiezuinigheid van bedrijfspanden*
- *Wagenpark*
- *Monitoring van energieverbruik en afvalproductie projecten*
- *Toepassing van duurzamere energiebronnen*

3.3 Reductiedoelstellingen voor Scope I en Scope II

Analyses van het energieverbruik en CO₂ uitstoot worden afgezet tegen een vastgesteld referentiejaar. De energie en CO₂ prestaties worden gemeten conform de 'Energie Prestatie Indicatoren' (EnPI's). Hierin wordt energieverbruik en CO₂ emissie waar mogelijk gerelateerd aan de bedrijfsomzet.

Koopmans heeft met betrekking tot de totale CO₂ uitstoot de volgende doelstelling geformuleerd:

10% minder CO₂ emissie (in tonnen per miljoen euro bedrijfsopbrengsten) ten opzichte van referentiejaar¹

3.3.1 Scope I

In scope I wordt gekeken naar diesilverbruik op de bouwplaats en het verbruik van leaseauto's.

Voor de leaseauto's heeft TBI de volgende doelstelling geformuleerd: 100% elektrisch rijden in 2025. Om dit te bereiken worden per jaar de volgende doelen gesteld:

Jaartal	2021	2022	2023	2024	2025
Percentage	30%	50%	70%	90%	100%

3.3.2 Scope II

In scope II wordt gekeken naar het elektriciteitsverbruik, gasverbruik, stadsverwarming en zakelijke kilometers met privé auto.

3.3.3 Scope III

Voor de Scope III emissie heeft Koopmans Bouwgroep zich ten doel gesteld om het geproduceerde afval beter te scheiden.

Hiervoor zijn de volgende doelen gesteld met betrekking tot afvalscheiding:

Jaartal	2021	2022	2023
Percentage	65%	75%	85%

---

¹ Referentiejaar is huidig jaar -2.

4 Reductiemaatregelen

In het algemeen zijn er voor een onderneming een drietal mogelijkheden (Trias Energetica) om het energieverbruik en CO₂ uitstoot te reduceren:

- Energie-efficiëntie: het bereiken van dezelfde prestaties/diensten met een lager energieverbruik.
- Aangepaste bedrijfsprocessen & werknemers engagement: veranderingen in werkprocessen of procedures ter vermindering van energiegebruik.
- Hernieuwbare Energie: vervanging van fossiele energie door overschakelen op een minder koolstof intensieve brandstof en of aankoop van groene energie.

Het energie- en CO₂ beleid van Koopmans stond tot op heden voornamelijk in het teken van de inzet van 'quick-wins', bijvoorbeeld het inkopen van groene stroom en het verduurzamen van het wagenpark. Nu deze goeddeels benut worden verschuift de aandacht meer naar energiereductie door energie-efficiëntie, werknemers engagement en aangepaste bedrijfsprocessen.

Koopmans Bouwgroep b.v. neemt reductiemaatregelen om het energieverbruik en de CO₂-uitstoot te reduceren in het kader van een lange termijn visie. Deze maatregelen zijn niet alleen van toepassing op bedrijfsniveau, maar ook nadrukkelijk op projecten waarop CO₂ gerelateerd voordeel te behalen is.

De aandacht richt zich in eerste instantie op de meest significante energieaspecten en mogelijkheden voor CO₂ uitstoot reductie. De maatregelen zijn afgestemd met de directie van Koopmans en de reële reductiekansen zijn vastgesteld. De effecten van sommige maatregelen (zoals een duurzamer leasewagenpark) werken automatisch door op projectniveau.

4.1 Maatregelen

- Scope 1: Koopmans zet haar beleid in op een verdere verduurzaming van het wagenpark in samenwerking met Athlon. De doelstellingen zijn gevormd en vragen om een aanpassing van de norm-emissie van het Koopmans wagenpark.
  - Leaseovereenkomst juni 2021
  - Verantwoordelijk voor uitvoering: Financieel directeur
- Scope 2: Koopmans verduurzaamt haar elektriciteitsverbruik door het inkopen van groencertificaten voor de vestigingen en projecten.
  - Verantwoordelijk voor uitvoering: Financieel directeur
- Scope 1&2: Koopmans gaat een onderzoek uitvoeren naar de mogelijkheden voor het certificeren van alle locaties middels BREEAM-In-Use. Het gerenoveerde kantoor zal bij oplevering een BREEAM certificaat ontvangen, maar het gebouwbeheer door In-Use kan handvatten bieden om energieverbruik te reduceren gedurende de gebruiksfase van het pand.
  - Verantwoordelijk voor uitvoering: Gebouwbeheerder
- Scope 2: Energiezuinige verlichting door middel van domotica na de geplande verbouwing en vervanging van hallogeen door led lampen.
  - Verantwoordelijk voor uitvoering: Gebouwbeheerder

- Scope 1: Inkoop van groene energie door middel van het inkoopcollectief Cinergie á 1.200.000 KWh/jaar.
  - Verantwoordelijk voor de inkoop: Financieel directeur
- Scope 3: In samenwerking met onze ketenpartners reductie bewerkstelligen door middel van afvalreductie en betere afvalscheiding en bewustwording van de medewerkers op projecten. Ook hiermee wil Koopmans de projectteams inzicht geven in afvalproductie en scheidingpercentage.
  - Verantwoordelijk voor uitvoering: KAM Manager.

Diverse bovengenoemde personen maken deel uit van de Werkgroep Duurzaamheid, waarin bovengenoemde taken besproken en verdeeld zijn in samenspraak met de afdeling KAM.

4.2 Deelname reductieprogramma's

Koopmans past Bewuste Bouwers toe op alle relevante projecten, te weten binnenstedelijke projecten met een omvang groter dan 1 miljoen euro en een bouwtijd langer dan zes maanden. Op het onderdeel 'Milieu' wordt onder meer invulling gegeven aan energiereductie op de bouwplaats en voorlichting van medewerkers.

- Koopmans maakt deel uit van het TBI Holdings B.V. Meerjarenplan 'Duurzaam Ondernemen'.
- Koopmans wordt vertegenwoordigd door TBI Holdings B.V. in het energie inkoopcollectief Cinergie.

4.3 Deelname sector- en keteninitiatieven

- Koopmans neemt deel aan het TBI overkoepelend initiatief 'CO₂ reductie op de bouwplaats'. Binnen deze samenwerking wordt door diverse TBI bouwbedrijven nauw overlegd over de mogelijkheden om verdere energie- en CO₂ reductie op de bouwplaats te behalen.
- Koopmans doet onderzoek naar de mogelijkheden om met partners en leveranciers het aantal bewegingen op de bouwplaats te verminderen, waardoor de CO₂-uitstoot ook vermindert.
- Koopmans heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om door middel van BLVC een strategie te ontwikkelen hoe het beste met de omgeving kan worden omgegaan, ook op het gebied van milieubelasting. De uitkomsten van dit onderzoek zijn in een Koopmans standaard gevat. En worden toegepast op relevante projecten. Hiermee probeert Koopmans het gedrag van medewerkers (zowel intern als van onderaannemers), positief te beïnvloeden en hiermee bewustwording te realiseren.
- Koopmans is aangesloten bij de TBI werkgroep 'Duurzaamheid, innovatie en veiligheid op de bouwplaats'. Deze werkgroep initieert duurzame innovatieve oplossingen om de behoefte op de bouwplaats te verminderen.
- Koopmans neemt deel aan het initiatief Green Deal Houtbouw. Met dit convenant is de gezamenlijke ambitie uitgesproken om vanaf 2025 jaarlijks minimaal 20% van de woningbouw in hout uit te voeren. Houtbouw heeft een veel kleinere CO₂ footprint dan de huidige betonbouw.